

РЕШЕНИЕ

№ 8410

гр. София, 30.12.2019 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 12.12.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **12243** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК. Образувано е по искова молба от [фирма], чрез адв. К., срещу Комисията за регулиране на съобщенията, с искане да му бъде присъдено обезщетение в размер на 800 лв. имуществени вреди, претърпени от него вследствие на отменено наказателно постановление № 67 от 08.06.2018г., издадено от председателя на КРС. Имуствените вреди се състоят в разноски по водене на делото и представляват възнаграждение за адвокат пред въззивната и касационната инстанции. Иска се присъждане на посочената сума, както и се претендират разноските по делото по списък.

Ответникът в отговор на исковата молба оспорва същата като неоснователна и недоказана. По отношение на договора за правна защита от 05.07.2018г., сключен за изготвяне на жалба срещу НП и процесуално представителство за една инстанция, ответникът твърди, че процесуално представителство не е осъществено, тъй като адвокатът на ищеца не е взел участие в сз. Поради това заплатеното адвокатско възнаграждение по този договор следва да бъде намалено до минималния размер за подготовка на жалба. Същото се отнася и до възнаграждението по договора за правна защита от 10.04.2019г., където също адвокатът не се е явил в сз. Освен това причинените вреди следва да се претендират не по реда на ЗОДОВ, а по чл. 79 от ЗЗД, тъй като са причинени от бездействието на адвоката, който не е изпълнил в пълен обем поетите от него задължения.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на

исковата претенция и смята, че същата трябва да бъде уважена.

Съдът като обсъди доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

С наказателно постановление № 67/08.06.2018г., издадено от председателя на КРС, на ищеца в настоящото производство е наложена имуществена санкция в размер на 1000 лв. за нарушение на чл. 325, ал.2 от Закона за електронните съобщения, състоящо се в осъществяване на електронни съобщения за собствени нужди в нарушение на издаденото разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс. Това постановление е отменено с решение от 07.01.2019г. на СРС, 109 състав по НАХД № 13068/2018г., като е прието, че жалбоподателят е наказан за съдържанието на електронните съобщения, което не е съставомерно по чл. 325, ал.2 от ЗЕС. Решението на СРС е оставено в сила с решение на АССГ № 3089/08.05.2019г. по НАХД № 1582/2019г. на XIII кас. състав по същите доводи.

От приложената към настоящото дело административно-наказателна преписка е видно, че пред въззивната инстанция ищецът е представляван от адв. К. по приложено пълномощно на л.32 от делото пред СРС. Адв. К. е подписал въззивната жалба и не се е явил в съз на 19.11.2018г. По делото не е приложен договор за правна защита и съдействие, от който да става ясно уговорено ли е адвокатско възнаграждение и платено ли е същото и по какъв начин. Такъв е представен на л.6 от настоящото дело, като за изготвяне на жалба срещу посоченото НП и процесуално представителство за една инстанция е уговорено адвокатско възнаграждение в размер на 300лв., платено в брой при подписване на договора на 05.07.2018г., като договорът служи за разписка за извършеното плащане. Адв. К. е представлявал ищеца и пред касационната инстанция в съз на 12.04.2019г. По касационното дело също не е представен договор за правна защита и съдействие. Такъв е представен на л. 7 от настоящото дело като за процесуално представителство пред касационната инстанция е уговорено адвокатско възнаграждение в размер на 500лв., платено в брой при подписване на договора на 10.04.2019г. като договорът служи за разписка за извършеното плащане. Решението на АССГ е постановено на 08.05.2019г., а исковата молба е подадена на 28.10.2019г.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Искът е предявен срещу надлежен ответник по смисъла на чл. 205 АПК, тъй като контролът върху осъществяването на електронните съобщения се извършва от Комисията за регулиране на съобщенията (чл. 311, ал.1 от ЗЕС) като съгласно чл. 337б, ал.1 от ЗЕС председателят на комисията или изрично оправомощено от него длъжностно лице – член на комисията, издава наказателни постановления. КРС е самостоятелно юридическо лице съгласно чл.21, ал.2 от същия закон. Налице е отменено наказателно постановление, от което се твърди, че произтичат вредите. Искът е частично основателен по следните съображения:

Съгласно чл.203 АПК, гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ. Фактическият състав на този текст изисква наличието на следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, като в случай на незаконосъобразно действие, същото би могло да бъде констатирано и в производството по обезщетението; вреда от такъв административен акт и причинна

връзка между постановения незаконнообразен акт, действие или бездействие и настъпилите вредоносен резултат. При липсата на който и да е от тези елементи, отговорността по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ не може да бъде реализирана.

Исковата претенция следва да се квалифицира като такава по чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди/ЗОДОВ/. При осъществяване на предоставените административнонаказателни правомощия по конкретен закон, органът не действа като разследващ орган, орган на прокуратурата или съда, а като административнонаказващ орган. Дори да се приеме, че издаването на наказателно постановление е нетипична административна дейност, то тя се осъществява от административен орган в изпълнение на нормативно възложени му правомощия, а не от създаден със закон разследващ или правораздавателен орган. Поради това отговорността на държавата за вреди, нанесени от незаконнообразни наказателни постановления, е извън уредените хипотези в чл. 2, ал. 1, т. 1 – 7 от ЗОДОВ, в които на основание ал. 2 на чл. 2 искът се разглежда по реда, установен в Гражданския процесуален кодекс. С чл. 8, ал. 1 от ЗОДОВ изрично е изключена възможността обезщетението за вреди, причинени при условията на чл. 1, ал.1, да се търси по общия ред. На основание чл. 203 от АПК исквете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконнообразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на глава единадесета „Производства за обезщетения“. В този смисъл е и ТЪЛКУВАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 2 ОТ 19.05.2015 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 2/2014 Г., ОСК НА ГК НА ВКС И I И II КОЛЕГИЯ НА ВАС.

Според тълкувателно постановление по т. 1 по ТД 2/2014 на Общото събрание на колегиите на ВАС и Гражданската колегия на ВКС, видът на акта, определян според критериите в АПК /т.е. индивидуален, общ или нормативен/ не е определящ за това дали вредите от наказателните постановления да се търсят по реда на ЗОДОВ. ЗОДОВ е приложим за вреди от отменени наказателни постановления, тъй като нормата на чл. 1 от закона изобщо не поставя изисквания какъв да е отмененият акт, стига той да е незаконнообразен, да е акт на държавен или общински орган и да е резултат от административна дейност. Налагането на административни наказания от органите на администрацията за извършени административни нарушения е санкционираща управленска дейност, израз на държавната наказателна репресия. Тя се определя като форма на административна (изпълнителна) дейност както въз основа на властническия метод на правно регулиране, прилаган от административнонаказващите органи, така и с оглед административната правосубектност на последните. Независимо, че наказателното постановление не е административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, определящо обстоятелство за правното основание на иска за обезщетение за вреди от незаконнообразните наказателни постановления като такъв по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е, че той е издаден от административен орган, представлява властнически акт на органите на администрацията, въпреки че поражда наказателноправни последици. Неговото издаване е резултат от изпълнение на нормативно възложени задължения, от упражняване на административна правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност. Административната дейност е изпълнителна дейност и наред със съдебната и законодателната дейности, е основна проява на държавната власт. Дейността по налагане на административните наказания, свързана с издаване на наказателно постановление, както и извършените в нейните

рамки действия или бездействия, се отличава от правозащитната дейност, вредите от която подлежат на обезщетение по реда на чл. 2 от ЗОДОВ, именно по упражнената от административните органи в този конкретен случай изпълнителна /административна/ функция в рамките на държавната власт. Административният характер на дейността по издаване на наказателните постановления, както и на действията или бездействията по налагане на административните наказания, при или по повод на която са причинени вреди на гражданите или юридическите лица, определя правното основание на иска за вреди от незаконосъобразните наказателни постановления, действия или бездействия като такова по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 6292 ОТ 01.06.2015 Г. ПО АДМ. Д. № 7294/2014 Г., III ОТД. НА ВАС, РЕШЕНИЕ № 6620 ОТ 04.06.2015 Г. ПО АДМ. Д. № 9199/2014 Г., III ОТД. НА ВАС и др. Следователно налице е първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ: отменен по съответния ред акт, приравнен на административен акт.

Налице е и втората предпоставка – причинени на ищеца имуществени вреди. Настоящият съдебен състав възприема тезата на ищеца, че са му причинени имуществени вреди, изразяващи се в разноски за процесуално представителство от адвокат, направени пред въззивната и касационната инстанция при обжалване на наказателното постановление. Доказано е заплащане на адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство, отразено в приложените договори за правна защита и съдействие. Вярно е, че същите представляват частен диспозитивен документ, без достоверна дата, но ответникът не ги е оспорил. Не е доказано да са неистински или с невярно съдържание. Договорът от 05.07.2018 г. има същата дата, от която е и пълномощното, и която предхожда изготвянето и внасянето в СРС на жалбата против постановлението на 13.07.2018г. Същото е и с договора за правна защита от 10.04.2019г., който е с дата преди датата на провеждане на сз пред касационната инстанция, на което адв. К. се е явил – 12.04.2019г. При липса на оспорване на датата на тези два документа за съда няма причина да не ги цени като доказателства, след като в тях изрично е посочено, че касаят съответно оспорване на НП № 67 от 08.06.2018г. на председателя на КРС и процесуално представителство по КНАХД № 1582/2019г. на АССГ. В този смисъл решение № 8763 от 11.06.2019г. по адм. дело № 2928/2019г. на ВАС по аналогичен казус. След като е налице плащане, което е предизвикало имуществено разместване в отрицателна посока за ищеца, същото представлява имуществена вреда за него. В производството по разглеждане на жалби срещу наказателни постановления по реда на чл.59 и сл. от ЗАНН, при субсидиарно прилагане на НПК, когато наказателното постановление е отменено, не се присъждат разноски в полза на нарушителя, както когато подсъдимият бъде оправдан в наказателното производство, не се присъждат разноски срещу държавата. След като липсва процесуална възможност да се упражни претенцията за разноски в административно-наказателното производство от лицето, санкционирано неоправдано с административно наказание, се налага извод, че направените от него разноски за правна помощ в хода на това производство, приключило с отмяна на наказателното постановление, представляват имуществена вреда, която не му е възстановена в рамките на това производство.

Налице е и причинно следствена връзка между претърпените вреди и

отмененото наказателно постановление, с оглед на което е налице и основание по чл.1 и чл. 4 от ЗОДОВ да бъде ангажирана отговорността на държавата за претърпените от ищеца имуществени вреди. Причинна връзка е налице не само когато деянието причинява непосредствено вредата, а и когато създава условията, реалната възможност от увреждане и тази реална възможност е превърната в действителност по друга причина. В случая е налице именно такава връзка. Действително съгласно чл.25 от Закона за адвокатурата адвокатът представлява своя клиент въз основа на писмено пълномощно, като е длъжен да защитава правата и законните интереси на клиента си по най-добрия начин. Това, че заплатеното възнаграждение почива на договорно основание /чл.40, ал.2 от ЗА/ в случая представеният договор за правна защита и съдействие, който по своя характер е договор за поръчка, не разкъсва пряката причинна връзка. Договорът има за единствено свое фактическо основание процесуално представителство и защита при обжалване на посоченото по-горе наказателно постановление. Ангажирането на адвокат за правна защита при обжалване пред съда на наказателно постановление е израз на нормалната грижа на санкционираното лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо на основание чл.36 от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издадено срещу него наказателно постановление и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да се уговори в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред срещу незаконосъобразното наказателно постановление. Ако не беше издадено НП, което той счита за незаконосъобразно, нямаше да съществува и съдебното му оспорване, в рамките на което лицето може да упражни както намери за необходимо и ефективно правото си на защита, включително като натовари адвокат, на когото дължи възнаграждение. В този смисъл, самото наказателно постановление е необходимо условие за съществуване на договора за правна защита по делото, в което се оспорва това наказателно постановление и без което условие защита е невъзможна, най-малкото защото би била лишена от предмет. В тази строго каузална връзка следва да се отчита, че договорът за правна защита не е общ и абстрактен, а е в пряка и непосредствена връзка именно и само с делото, по което е оспорено процесното наказателно постановление. Ето защо, няма как връзката между заплатения хонорар на адвоката за защита по това дело и отмененото като незаконосъобразно наказателно постановление, да не е причинно-следствена. Въпреки незадължителността на осъществяваната защита по ЗАНН, платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава, е основно право, конституционно гарантирано - чл.56 от Конституцията на РБ, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на заплатения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата. В този смисъл е и ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 1 ОТ 15.03.2017 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 2/2016 Г., ОСС НА ВАС, I И II КОЛЕГИЯ. От

приобщеното нахд № 13068/2018г. по описа на СРС и кнахд № 1582/2019г. на АССГ се установява, че адв. К. е изготвил жалбата срещу НП и е представлявал ищеца пред касационната инстанция въз основа на писмено пълномощно. При този факт безспорно се установява връзката между заплатеното адвокатско възнаграждение по приложените договори за правна защита и съдействие и проведеното производство по посочените дела. Предвид това и при съобразяване с ТР № 1/15.03.2017 г. по т.д. № 2/2016 г. на ВАС, съдът приема, че ищецът е доказал, че настъпилите неблагоприятни последици в имуществената му сфера в размер на общо 800лв. са именно в резултат на обжалването на посоченото НП пред СРС.

В заключение, доказани са всички елементи на фактическия състав на предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за ангажиране отговорността на ответника за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди.

Относно претендирания размер на обезщетението основателно е възражението на ответника за неговата прекомерност. В Тълкувателно решение № 1 от 15 март 2017 г. по Тълкувателно дело № 2/2016 г. на Общото събрание на Върховния административен съд е прието, че възражението по чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на платения адвокатски хонорар при несъответствие с действителната фактическа и правна сложност на делото и възможността на съда да го намали до минималния такъв, определен от наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата, е действително една от възможностите на страната, в случая държавата, да защити правата си и да не позволи на ответната страна да бъде присъден хонорар, несъответстващ на критериите на този член от закона - "справедлив и обоснован". Тъй като в самото административно-наказателно производство, в съдебната му фаза не се присъждат разноски, то и няма как да се реализира правото на другата страна да възрази по размера им, затова ответникът има право на възражение по размера на разноските за адвокатско възнаграждение в настоящото производство. Съдът го намира за основателно и счита, че обезщетението за претърпяна вреда, предвид липсата на особена фактическа и правна сложност на делото, и неосъществено процесуално представителство от страна на адв. К. пред въззивната и касационната инстанция, следва да се редуцира от размера от 800 лв. до минимално предвидения размер в чл.18, ал.1 във връзка с чл.7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 9 юли 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и следва да се определи на 300 лв. за всяка инстанция, или общо 600лв. В този размер следва да се уважи иска.

При този изход на спора и на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ, своевременно направеното искане на ищеца за присъждане на разноски е основателно и следва да бъде уважено за 25 лева-заплатена държавна такса и 375лв. адвокатско възнаграждение, платено в брой съгласно договор за правна защита и съдействие на л. 8 гръб, пропорционално на уважената част от иска съгласно чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Второ отделение, 41-ви състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Комисията за регулиране на съобщенията да заплати на [фирма] обезщетение в размер на 600 лв. имуществени вреди, претърпени от него вследствие на отменено наказателно постановление № 67 от 08.06.2018г., издадено от председателя на КРС, изразяващи се в съдебни разноски за заплатено възнаграждение за адвокат във връзка със съдебното обжалване на наказателното постановление пред въззивната и касационната инстанция.

ОСЪЖДА, на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ, Комисията за регулиране на съобщенията да заплати на [фирма] сумата в размер 400 лева, разноски за водене на делото.

ОТХВЪРЛЯ иска на [фирма] срещу Комисията за регулиране на съобщенията, в останалата му част за размера над 600 лв. имуществени вреди като неоснователен.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.
Преписи.

СЪДИЯ: